

Ireneusz Kiełczawa

Bliżej Alzheimera - wyścig z czasem?

„Traktowała swojego lekarza jak gościa, usprawiedliwiając się, że nie skończyła jeszcze pracy. Po czym głośno krzyczała, że chce on ją zranić nożem. Wzburzona wyrzucała go z pokoju w obawie, że chce ją skrzywdzić. Rozrzucała pościel, wyzywała męża i córkę i ujawniała halucynacje wzrokowe. Godzinami krzyczała potwornym głosem..”

Powyższy cytat wielokrotnie powielany w literaturze poświęconej chorobie Alzheimera pochodzi z opisu przypadku 51-letniej kobiety sporządzonego ponad 101 lat temu przez Aloiza Alzheimera i jest obrazem zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania a także odpowiedzią na jedno z najczęściej zadawanych pytań, czy w przebiegu tego procesu chorobowego mogą pojawiać się zaburzenia zachowania oraz zaburzenia psychiczne. Obraz psychopatologiczny przebiegu choroby może być również zupełnie inny przejawiający się apatią, wyciszeniem, brakiem reakcji na jakiegokolwiek bodźce. *Chory na Alzheimera to bardziej bezbronne, wymagające pomocy dorosłe dziecko mające prawo do manifestowania swojego niezadowolenia, niż ktoś kto może nam zagrazać.*

W tym roku mija 101 lat od odkrycia przez neurologa niemieckiego dr Aloiza Alzheimera choroby nazwanej jego imieniem. Światowy Dzień Choroby Alzheimera rokrocznie obchodzony jest 21 września przez stowarzyszenia pozarządowe w 76 krajach na wszystkich kontynentach i zawsze pod wspólnym dla całego świata hasłem. W ubiegłym roku był obchodzony pod hasłem „Wyścig z czasem” i hasło to będzie aktualne w każdym kolejnym roku zapewne jeszcze przez wiele lat. Okazuje się, że ponad 100 lat od odkrycia tej choroby to za mało by do końca poznać przyczyny jej powstawania mimo znacznych postępów nauki w zakresie diagnozowania tej choroby. Dlaczego hasło „Wyścig z czasem „jest wciąż aktualne ? bo według danych statystycznych obecnie na świecie na choroby otępienne cierpi ponad 24 miliony ludzi. Przy obecnym stanie wiedzy na temat tych chorób ich liczba wzrośnie do 80 milionów w roku 2040 a choroba Alzheimera stanowi 60% wszystkich otępień. Na podstawie badań epidemiologicznych w naszym kraju, można oszacować liczbę chorych na otępienie typu alzheimerskiego na ponad 250 tyś. Częstość występowania tej choroby podwaja się po 65 roku życia średnio co 4,5 roku. **Jest to nie tylko problem medyczny ale także narastający problem społeczny.** Choroba jest trudna do zdiagnozowania, leczy się ją wyłącznie objawowo a nie przyczynowo. Autorka artykułu „Szczepionka na chorobę Alzheimera ? „ Pani Ewa Nowakowska (POLITYKA nr11/2236) podała, że zdaniem specjalistów 9 na 10 lekarzy pierwszego kontaktu nie potrafi zdiagnozować tej choroby. Dlatego w większości przypadków, diagnoza przychodzi zbyt późno w przedostatnim lub nawet ostatnim stadium tej choroby, gdy pacjent traci poczucie tożsamości, jest bezradny intelektualnie i całkowicie zależny od opiekunów z porównywalną aktywnością umysłową dziecka do 3 r.ż. Wcześniejsze rozpoznanie tej choroby też nie gwarantuje jej zatrzymania co najwyżej spowolnienia procesu przebiegu chorobowego a i tak na ten temat zdania specjalistów są podzielone, tym bardziej, że choroba ta przebiega z różnym nasileniem i trwa w skrajnych przypadkach od 6 do 14 lat. Pierwsze symptomy tej choroby mogą pojawić się już nawet po 40 roku życia. Ze znanych osób ze świata polityki i kultury chorobę tę rozpoznano m.in. u aktorek Rity Hayworth i Annie Girardot, piosenkarza Deana Martina czy byłego prezydenta USA Ronalda Reagana. Leki spowalniające jej przebieg, dostępne od dwóch lat w Polsce są ciągle bardzo drogie. Choroba Alzheimera

niszczy mózg, pokonać ją to wyzwanie dla lekarzy i ludzi nauki. ***Nauczyć się z nią obcować w taki sposób by nie pozbawiać tych chorych prawa do godności i człowieczeństwa to wyzwanie dla opiekunów i członków rodzin , to wyzwanie dla osób decydujących o poziomie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.*** To wyzwanie także dla naszego Domu Pomocy Społecznej . Temu celowi służy m.in. organizowane przez nasz Dom wspólnie z Wielkopolskim Stowarzyszeniem na rzecz osób z chorobą Alzheimera I seminarium poświęcone, tej tematyce w Chodzieży, Obecnie opiekunowie i rodziny osób chorych na Alzheimera są w Polsce pozostawieni sami sobie. Potrzebna jest sieć specjalistycznych placówek, które tych ludzi wspomogą. Do świadczenia takiej pomocy przygotowuje się również nasz dom pomocy społecznej. Taką pomoc świadczymy i od kilku lat można ją u nas znaleźć.

Ireneusz Kiełczawa

Źródło:

Zainteresowanych odsyłam na strony internetowe; www.alzheimer.pl, www.choroby.senior.pl, „Polecam Poradnik dla opiekunów „Jak radzić sobie z chorobą Alzheimera” autorstwa: Maria Barcikowska, Tomasz Gabryelewicz, Elżbieta Łuczywek, Maris Pfeifer-Baczuk, Sławomira Kotarka-Minc, Mirosława Wojciechowska, Felicja Tutkajowa, Barbara Szczepanowska, Jolanta Pełczyńska-kijanowska, Beata Kijanowska-Haładyna, Adam Weikum a także odpowiedzi udzielane przez mgr Alicję Sadowską i dr Jarosława Łączkowskiego. Materiały szkoleniowe Domu Pomocy Społecznej w Chodzieży autorstwa mgr Lucyny Bednarek, mgr Iwony Lipczyńskiej i mgr Agnieszki Ryczek.